

Foto: Bo Arvidsson

Av omvärldens stöd blir man stark

PGS stödjer sedan mer än 15 år ett rehabiliteringsprojekt i de två palestinska flyktinglägren Beddawi och Nahr el Bahred i norra Libanon. I början var det ett samarbetsprojekt mellan PGS och palestinska Röda halvmånens sjukhus i Beddawi i norra Libanon. Med hjälp av svenska volontärer, sjukgymnaster och arbetsterapeuter, utvecklades här en liten rehabiliteringsklinik.

Efter några år startades ett så kallat CBR- projekt (community-based rehabilitation) i anslutning till kliniken på sjukhuset i Beddawi. Barn och vuxna med funktionshinder som inte hade möjlighet att ta sig till sjukhuset kunde få hjälp via hembesök och insatser i skolan. Så småningom utvecklades detta till ett självständigt projekt som öppnade två CBR- center där man utbildar personal och informerar föräldrar och andra lägerinvånare om hur viktigt det är att människor med funktionshinder verkligen får samma möjligheter som andra.

Palestina Nu har tidigare berättat om verksamheten. Nu har Siham Abu Dabous, en av projektmedarbetarna i Beddawi, lyssnat till två kvinnor med funktionshinder som berättar om sina liv, och skrivit ner deras berättelser. Hon påpekar att de lever i en situation som präglas av oförståelse och av diskriminering av personer med funktionshinder, men också av att de som palestiniere i Libanon varken har politiska eller sociala rättigheter.

Siham har frågat dem hur de, trots sina respektive funktionshinder, lyckats övervinna svårigheter och mostånd de mött? Vad är deras budskap till oss och andra?

“Jag heter Rawia och är född 1981 i Libyen. Jag är synskadad sedan födseln. Min syster och bror är också synskadade men trots deras funktionshinder så är båda välutbildade. Min familj kom till Libanon när jag var 6 år gammal. De letade länge efter en skola som ville acceptera synskadade, men kunde inte hitta någon i de palestinska flyktinglägren i Libanon.

Med hjälp av UNRWA (United Nations Relief and Welfare Agency for Palestinian Refugees) hittade mina föräldrar till slut en privat skola för synskadade i Baabda. Jag hade jag hunnit bli tolv år innan jag fick börja skolan. Det gick bra ändå. Jag gick ut mellanstadiet med bra betyg. Min skola hade ett integrationsprogram så jag kunde börja högstadiet i en vanlig skola. Med hjälp av mina speciella böcker och en skrivmaskin lyckades jag bra.

Skolan jag gick i övervakade mig ständigt och stöttade mig i alla avseenden. Vid ett tillfälle fick jag veta att man under tre månader skulle utvärdera om jag kunde fortsätta i den vanliga skolan eller behöva återvända till min gamla skola. Det visade sig att jag faktiskt var den som klarade mig bäst av alla 27 elever i min klass. Jag kunde till och med hjälpa mina klasskamrater med läxor och hemuppgifter. Den enda skillnaden mellan dem och mig var att jag använde skrivmaskin. Jag gick ut med höga betyg från högstadiet i Baabda.

Sedan gick jag på gymnasiet i Beirut. Skolan i Baabda fortsatte att hålla koll på min utveckling och jag ser fortfarande lärarna där som en del av min familj. När jag slutade skolan i Beirut åkte jag till Baabda för att berätta för dem om mina framgångar. Alla stöttade mig otroligt mycket.

När jag skulle söka till universitetet var det dags för mig att klara mig på egen hand. Jag registrerade mig på the Leba-

nese University i Qubi i Tripoli. Där var de entusiastiska och välkomnade mig och jag bestämde mig för att fortsätta mina studier. Jag tog med min skrivmaskin för att klara av tentorna och jag använde den också till att föra anteckningar under föreläsningar. Mitt första år i engelsk litteratur klarade jag bra trots att jag inte hade några läroböcker. Mina kurskamrater tyckte det var konstigt eftersom de hade tillgång till böcker och studerade mer än jag, men klarade ibland ändå inte sina tentor.

Det viktigaste för mig har varit att acceptera mitt funktionshinder och att skaffa mig en utbildning. Jag bestämde mig tidigt för att utbildning var viktigt.

Nu har jag fått erbjudande från UNRWA att arbeta i en skola för att hjälpa fem synskadade elever att integreras i den vanliga skolan inom ett till två år.

Jag har inte upplevt några egentliga hinder att kunna göra vad jag vill i mitt liv. eftersom min familj och jag har accepterat mitt funktionshinder. Ibland har jag stött på problem från omgivningen. När folk tycker synd om mig blir jag sårad och förnärnad. Då försöker jag förklara att jag kan andra saker som de inte kan. På det sättet får jag människor att förstå och att ändra sin attityd till mig.

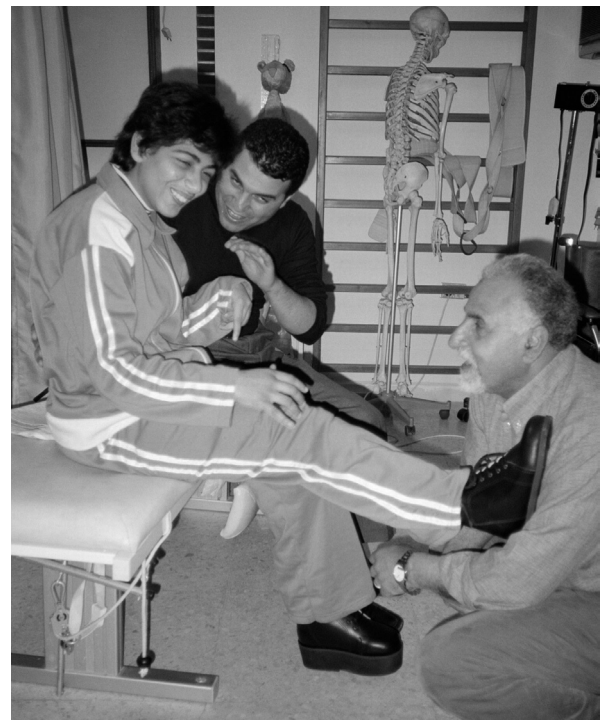
När jag började i den vanliga skolan och upptäckte att lärarna hade svårigheter att bemöta mig bad jag rektorn att ordna ett möte för att diskutera detta. Han gick med på det och då kunde jag förklara för lärarna att allt jag behövde från dem var att de läste högt vad de skrev på tavlan för att jag skulle ha en chans att följa deras lektioner. Efter det fungerade allt bra.

Det är nödvändigt för en människa att acceptera sitt funktionshinder och att familjen gör det och ger allt sitt stöd så att personen också blir accepterad i omgivningen.

Tidigare var situationen i lägret svår för funktionshindrade. De kunde tillbringa hela sitt liv i hemmet och nästan aldrig gå ut. Sedan några år har situationen för personer med funktionshinder förbättrats på många sätt, till exempel genom att barn med funktionshinder integreras i den vanliga skolan. Medvetenheten om handikappades situation har ökat i skolan och i samhället generellt”.

Iman är 21 år:

”När jag var liten gick jag inte till lekskolan på grund av mina problem. Jag hade alltför lätt för att få frakturer. Jag började i skolan sent, men jag kommer faktiskt inte ihåg hur gammal jag var. Jag började lågstadiet i UNRWA-skolan här i lägret och min mamma brukade bära mig fram och tillbaka. Min syster

Jenan 18 år på kliniken tillsammans med sin pappa och sjukgymnasten Khaled. Foto: Anna Mellgren

gick i samma klass som jag, det var en bra hjälp för mig. Senare fick jag hjälp av en svensk organisation (genom PGS stöd till rehabiliteringsprojektet) med en rullstol, och UNRWA-skolan renoverade gatan fram till skolans ingång för att göra det lättare för mig att komma dit.

Alla lärare var snälla mot mig och tyckte om mig, likadant var det med mina klasskamrater. Jag fortsatte min grundutbildning i samma skola utan problem. Efter det studerade jag administration i två år, men har ännu inte avslutat det sista året eftersom min favorithobby är att måla.

Jag hörde talas om en duktig konstnär som bor här i lägret. Han accepterade att undervisa mig. I två år fick jag gå hos honom.

Senare blev jag intresserad av att lära mig mer om make-up och skönhet och en vän till mig letade efter ett utbildningscenter inom det område. Han har hittat ett bra ställe i Tripoli och nu funderar jag på hur jag ska kunna söka dit eftersom det kostar en del pengar att gå där.

Det bästa är att jag har avslutat grundskolan och att jag har lärt mig att måla. Förra året deltog jag i en utställning för personer med funktionshinder i lägret och visade en del av mina målningar. Jag sålde till och med en av dem!

Jag tycker om att drömma om framtiden och skulle vilja bli en viktig person i samhället. Jag gillar att måla och om jag kan lära mig make-up och skönhetsvård så kommer jag att kunna försörja mig själv.”

Charlotte Axelsson

Mahmoud El Hajji i Kaukab School där han är integrerad i en "vanlig" klass. Här med sin assistent som justerar rullstolen. När han inte assisterar Mahmoud arbetar han på bensinstationen utanför och blir inropad när det behövs. Foto: Anna Mellgren